

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG 744/2010/EU RENDELETE

(2010. augusztus 18.)

az ózónréteget lebontó anyagokról szóló 1005/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a halonok kritikus felhasználásai tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az ózónréteget lebontó anyagokról szóló, 2009. szeptember 16-i 1005/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 13. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

(1) A halon 1301, a halon 1211 és a halon 2402 (a továbbiakban: halonok) olyan ózónréteget lebontó anyagok, amelyek a szabályozott anyagoknak az 1005/2009/EK rendelet I. melléklete szerinti jegyzékében a III. csoportban szerepelnek. A Montreali Jegyzőkönyv követelményeivel összhangban gyártásuk a tagállamokban már 1994 óta tilos. Felhasználni ugyanakkor az 1005/2009/EK rendelet VI. mellékletében megjelölt kritikus alkalmazásokban továbbra is szabad őket.

(2) Az ózónréteget lebontó anyagokról szóló, 2000. június 29-i 2037/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ 4. cikke (4) bekezdésének iv. pontjában foglalt kötelezettségének eleget téve a Bizottság felülvizsgálta az említett rendelet VII. mellékletét. Ebből a célból értékelte a halonok jelenlegi felhasználását és a környezetvédelmi és egészségügyi szempontból elfogadható, műszakilag és gazdaságilag kivitelezhető alternatívák és technológiák (a továbbiakban: alternatívák) rendelkezésre állását és bevezetését. Mindeközben a 2037/2000/EK rendelet helyébe az 1005/2009/EK rendelet lépett, és a 2037/2000/EK rendelet VII. mellékletének szövege változtatás nélkül átkerült az 1005/2009/EK rendelet VI. mellékletébe.

(3) A felülvizsgálat megállapításai szerint a tagállamok több tekintetben eltérően értelmezik, hogy az 1005/2009/EK rendelet VI. melléklete alkalmazásában a halonok mely felhasználásai minősülnek kritikusnak. A halonok felhasználásait ezért indokolt részletesebben, a berendezés vagy létesítmény kategóriájának, a felhasználás céljának, a halonos tűzoltó készülék típusának és a halon típusának egyértelmű megadásával meghatározni.

(4) A felülvizsgálat során fény derült továbbá arra, hogy – kevés kivétellel – az új kialakítású berendezések és az új létesítmények esetében a halonok már nem szükségesek a tűzvédelmi követelmények teljesítéséhez, és az alternatívákat mára elkezdték rutinszerűen bevezetni. A halonos tűzoltó készülékek és tűzvédelmi rendszerek azonban a jövőben is szükségesek lesznek néhány olyan berendezésben, amelyet a meglévő kialakításokat követve gyártanak, illetőleg fognak gyártani.

(5) A felülvizsgálat arra is rámutatott, hogy mind a meglévő berendezések és a meglévő létesítmények, mind a meglévő kialakításokat követve gyártott berendezések tűzvédelmi alkalmazásainak többsége esetében már folyamatban van vagy idővel ésszerű költségek mellett lehetőségessé válik az alternatívák bevezetése.

(6) Ennek megfelelően, figyelemmel az alternatívák egyre nagyobb mértékű rendelkezésre állására és alkalmazására, helyénvaló minden alkalmazás esetében meghatározni egy-egy úgynevezett részhatáridőt, amelyet követően a halonoknak az új berendezésekben és az új létesítményekben való használata nem minősül kritikus felhasználásnak, ezért a halonos tűzoltó készülékek vagy tűzvédelmi rendszerek beszerelése nem engedhető meg. Az „új berendezés” és az „új létesítmény” fogalmának meghatározása során kellő mértékben figyelembe indokolt venni a berendezés, illetve létesítmény életciklusának azon szakaszát, amelyben a tűzvédelmet igénylő tér jellemzői véglegessé válnak.

(7) Helyénvaló emellett minden alkalmazás esetében meghatározni egy-egy úgynevezett véghatáridőt is, amelyet követően a halonok alkalmazása már egyetlen berendezés vagy létesítmény tűzoltó készülékeiben és tűzvédelmi rendszereiben – köztük a meglévő berendezésekben és a meglévő létesítményekben, továbbá azokban a berendezésekben, amelyeket a meglévő kialakításokat követve gyártanak vagy fognak gyártani – sem minősül kritikus felhasználásnak. A halonok felhasználása tehát nem lesz megengedett, és az 1005/2009/EK rendelet 13. cikke (3) bekezdésének megfelelően a véghatáridőig minden halonos tűzoltó készüléket és tűzvédelmi rendszert át kell alakítani, használaton kívül kell helyezni vagy helyettük új készülékeket, illetőleg rendszereket kell üzembe állítani.

⁽¹⁾ HL L 286., 2009.10.31., 1. o.⁽²⁾ HL L 244., 2000.9.29., 1. o.

- (8) A részhatáridők meghatározása során indokolt figyelembe venni az új berendezésekben és az új létesítményekben alkalmazható alternatívák rendelkezésre állását és a bevezetésüket gátló tényezőket. Amennyiben ez szükséges, a részhatáridőknek elegendő időt kell biztosítani az alternatívák kifejlesztésére, és ösztönözniük kell az ilyen célú fejlesztéseket. A légi járművek esetében, mivel a légi közlekedés nemzetközi szinten van szabályozva, kellő mértékben figyelembe indokolt venni a halonoknak a légi járművek tűzoltó készülékeiben való alkalmazására vonatkozóan a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) által tett kezdeményezéseket.
- (9) A véghatáridőknek kellő időt indokolt biztosítani ahhoz, hogy a halonok alternatíváinak bevezetése és a szükséges átalakítások elvégezhetőek legyenek a berendezések és a létesítmények tervszerű karbantartására és korszerűsítésére irányuló programok keretében, és ne befolyásolják indokolatlan mértékben a berendezések és a létesítmények üzemét, miközben túlzott költségekkel sem járnak. A véghatáridőknek indokolt továbbá tekintettel lenniük az alternatíváknak a szóban forgó berendezésekben vagy létesítményekben való alkalmazása esetleges tanúsításának, engedélyezésének vagy jóváhagyásának időszükségletére is.
- (10) Az új berendezések és az új létesítmények alkalmazásának többsége esetében, ha a halonos tűzoltó készülékek és tűzvédelmi rendszerek már nem szükségesek, vagy azokat már nem alkalmazzák, a részhatáridőt indokolt 2010-ben megállapítani. A részhatáridőt ugyanakkor 2011-ben indokolt megállapítani a katonai szárazföldi és légi járművek egyes olyan alkalmazásaira vonatkozóan, amelyek esetében ugyan úgy tekinthető, hogy az alternatívák már rendelkezésre állnak, de ezeket az alternatívákat a befejezés előtt álló fejlesztési programokban még nem vették figyelembe, és a módosítás műszakilag és gazdaságilag most már nem lenne megvalósítható. Az ICAO által bevezetendő hasonló korlátozások várható időütemezéséhez igazodva a részhatáridőt 2014-ben indokolt megállapítani a légi járművek hajtóműgondoláiban alkalmazott helyhez kötött tűzoltó rendszerek, valamint a légi járművek utasterében alkalmazott hordozható tűzoltó készülékek esetében. A részhatáridőt 2018-ban indokolt megállapítani a légi járművek raktereinek alkalmazásaira vonatkozóan, amelyek esetében alternatívák ugyan még nem ismeretesek, de ésszerűen várható, hogy akkorra a további kutatás és fejlesztés eredményeképpen rendelkezésre fognak állni olyan alternatívák, amelyek már beszerelhetők lesznek a típusalkalmassági tanúsításra betervezett légi járművekbe.
- (11) Az alkalmazások egy jelentős része esetében a véghatáridőt legkorábban 2013-ban, legkésőbb 2025-ben indokolt megállapítani attól függően, hogy az átalakítások és a halonok alternatíváinak bevezetése műszaki és gazdasági szempontból milyen mértékű kihívást jelentenek. E véghatáridők révén helyénvaló elegendő időt biztosítani ahhoz, hogy azon berendezések és létesítmények többsége esetében, amelyekhez már állnak rendelkezésre alternatívák, a halonok a tervszerű karbantartási programok keretében felválthatók legyenek más alkalmazásokkal. A véghatáridőt 2030-ban, illetőleg 2035-ben indokolt megállapítani a katonai szárazföldi járművek és hajók egyes olyan alkalmazásai esetében, amelyekben a halonok alternatíváinak bevezetése műszaki és gazdasági szempontból ésszerűen csak a tervszerű berendezéskorszerűsítési és felújítási programok keretében lehetséges, és amelyekben egyes tagállamokban az alternatívák alkalmazásának ellenőrzése további kutatást és fejlesztést igényelhet.
- (12) A meglévő katonai szárazföldi járművek, a meglévő katonai felszíni hajók, a meglévő katonai tengeralattjárók, a meglévő katonai légi járművek, valamint a felsorolt kategóriákba tartozó olyan járművek esetében, amelyeket meglévő kialakításokat követve gyártanak vagy fognak gyártani, egyes alkalmazásokra vonatkozóan még nem ismeretesek alternatívák. Ésszerűen várható ugyanakkor, hogy 2040-re az érintett berendezések nagy része eléri hasznos élettartamának végét, vagy a további kutatás és fejlesztés eredményeként már fognak hozzá rendelkezésre állni alternatívák. Ezért ezen alkalmazások esetében ésszerű véghatáridőként a 2040. évet célszerű kitűzni.
- (13) Nem ismeretesek még alternatívák a meglévő polgári légi járművek és az azon polgári légi járművek raktereiben, hajtóműgondoláiban és segédhajtóműveiben alkalmazott tűzvédelmi rendszerek esetében sem, amelyeket meglévő kialakításokat követve gyártanak. Előreláthatóan a jövőben is nagy számban készülnek majd olyan légi járművek, amelyek ezekben az alkalmazásokban halon felhasználását igénylik. Annak tudomásul vételével, hogy a szóban forgó alkalmazásokban a halon helyettesítését jelentős műszaki, gazdasági és szabályozási jellegű nehézségek akadályozzák, az újrafeldolgozott halonok hosszú távú rendelkezésre állásával kapcsolatos bizonytalanságokra és a megfelelő alternatívák azonosításához és kifejlesztéséhez szükséges további kutatásra és fejlesztésre való tekintettel ésszerű véghatáridőként szintén a 2040. évet célszerű kitűzni.
- (14) Az alternatívákra irányuló folyamatos kutatás és fejlesztés és a rendelkezésre állásukra vonatkozó új információk figyelembevétele érdekében a Bizottság a VI. mellékletet és a benne a kritikus felhasználások megszüntetésére vonatkozóan megállapított határidőket rendszeresen felül fogja vizsgálni. Emellett olyan konkrét esetekben, amikor bizonyítottan nem áll rendelkezésre alternatíva, lehetőség van a vég- és a részhatáridőktől való eltérés engedélyezésére.
- (15) Az 1005/2009/EK rendeletet ezért mindezeknek megfelelően módosítani kell.
- (16) A rendeletben foglalt intézkedések összhangban vannak az 1005/2009/EK rendelet 25. cikkének (1) bekezdése szerinti bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1005/2009/EK rendelet VI. melléklete helyébe e rendelet melléklete lép.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2010. augusztus 18-án.

*a Bizottság részéről
az elnök*

José Manuel BARROSO

MELLÉKLET

„VI. MELLÉKLET

A HALONOK KRITIKUS FELHASZNÁLÁSA

E melléklet alkalmazásában:

1. »részhatáridő«: az a nap, amelytől fogva a halonok új berendezések és új létesítmények tűzoltó készülékeiben és tűzvédelmi rendszereiben az adott alkalmazás céljára többé nem használhatók;
2. »új berendezés«: olyan berendezés, amelyre vonatkozóan a részhatáridőig:
 - a) sem beszerzési vagy fejlesztési szerződést nem írtak alá;
 - b) sem típusjávahagyás vagy típusanúsítvány iránti kérelem nem érkezett a hatáskörrel rendelkező szabályozó hatósághoz;
3. »új létesítmény«: olyan létesítmény, amelyre vonatkozóan a részhatáridőig:
 - a) sem a vonatkozó beruházási szerződést nem írták alá;
 - b) sem tervezési engedély iránti kérelem nem érkezett a hatáskörrel rendelkező szabályozó hatósághoz;
4. »véghatáridő«: az a nap, amelytől fogva a halonok az adott alkalmazás céljára többé nem használhatók, és ameddig a halonokat tartalmazó tűzoltó készülékeket és tűzvédelmi rendszereket használaton kívül kell helyezni;
5. »semlegesítés«: gyűlékony vagy robbanásveszélyes légtömeg égési folyamata megindulásának megelőzése égésgátló anyag vagy hígítószer hozzáadásával;
6. »teherhajó«: az életbiztonság a tengeren tárgyú egyezmény (SOLAS-egyezmény) fogalommeghatározásainak megfelelően nemzetközi úton lévő, 500 tonnánál nagyobb össztömegű, személyhajónak nem minősülő hajó. A SOLAS-egyezmény szerint »személyhajó«: »az a hajó, amelyik tizenkettőnél több utast szállít«, továbbá »nemzetközi út«: »az út egy olyan országból, amelyre ez az Egyezmény vonatkozik, egy azon az országon kívül lévő kikötőbe, vagy fordítva«;
7. »emberi tartózkodásra szánt tér«: olyan védett tér, amelyben az adott berendezés vagy létesítmény rendeltetésszerű üzeme személyek állandó vagy gyakori jelenlétét igényli. Katonai alkalmazások esetében a védett térben való tartózkodás szükségességét harci helyzetben kell tekinteni;
8. »emberi tartózkodásra nem szánt tér«: olyan védett tér, amelyben személyek csak korlátozott ideig, így különösen karbantartás végrehajtása céljából tartózkodnak, és amelyben az adott berendezés vagy létesítmény rendeltetésszerű üzeme személyek folyamatos jelenlétét nem igényli.

A HALONOK KRITIKUS FELHASZNÁLÁSAI

Alkalmazás				Részhatáridő (a megjelölt év december 31-e)	Véghatáridő (a megjelölt év december 31-e)
A berendezés, létesítmény kategóriája	Cél	A tűzoltó készülék típusa	Halon típusa		
1. Katonai szárazföldi járművek	1.1. Motorterek védelme	Helyhez kötött rend- szer	1301 1211 2402	2010	2035
	1.2. Legénységi fülkék védelme	Helyhez kötött rend- szer	1301 2402	2011	2040
	1.3. Legénységi fülkék védelme	Hordozható készülék	1301 1211	2011	2020

A HALONOK KRITIKUS FELHASZNÁLÁSAI

A berendezés, létesítmény kategóriája	Alkalmazás			Részhatáridő (a megjelölt év december 31-e)	Véghatáridő (a megjelölt év december 31-e)
	Cél	A tűzoltó készülék típusa	Halon típusa		
2. Katonai felszíni hajók	2.1. Emberi tartózkodásra szánt terek védelme gépházban	Helyhez kötött rendszer	1301 2402	2010	2040
	2.2. Emberi tartózkodásra nem szánt terek védelme motor-térben	Helyhez kötött rendszer	1301 1211 2402	2010	2035
	2.3. Emberi tartózkodásra nem szánt terek védelme a villamosenergia-ellátás céljára szolgáló terekben	Helyhez kötött rendszer	1301 1211	2010	2030
	2.4. Parancsnoki központok védelme	Helyhez kötött rendszer	1301	2010	2030
	2.5. Tüzelőanyag-szivattyút magukban foglaló terek védelme	Helyhez kötött rendszer	1301	2010	2030
	2.6. Gyúlékony folyadékok tárolására szolgáló terek védelme	Helyhez kötött rendszer	1301 1211 2402	2010	2030
	2.7. Légi járművek védelme szerelőcsarnokokban és karbantartás céljára szolgáló egyéb területeken	Hordozható készülék	1301 1211	2010	2016
3. Katonai tengeralattjárók	3.1. Gépházterek védelme	Helyhez kötött rendszer	1301	2010	2040
	3.2. Parancsnoki központok védelme	Helyhez kötött rendszer	1301	2010	2040
	3.3. Dízelmotoros áramfejlesztőket magukban foglaló terek védelme	Helyhez kötött rendszer	1301	2010	2040
	3.4. Villamosenergia-ellátás céljára szolgáló terek védelme	Helyhez kötött rendszer	1301	2010	2040
4. Légi járművek	4.1. Emberi tartózkodásra nem szánt rakterek védelme	Helyhez kötött rendszer	1301 1211 2402	2018	2040
	4.2. Utasterek és legénységi fülkék védelme	Hordozható készülék	1211 2402	2014	2025
	4.3. Hajtóműgondolák és segédhajtóművek védelme	Helyhez kötött rendszer	1301 1211 2402	2014	2040

A HALONOK KRITIKUS FELHASZNÁLÁSAI

A berendezés, létesítmény kategóriája	Alkalmazás			Részhatáridő (a megjelölt év december 31-e)	Véghatáridő (a megjelölt év december 31-e)
	Cél	A tűzoltó készülék típusa	Halon típusa		
	4.4. Tüzelőanyag-tartályok semlegesítése	Helyhez kötött rendszer	1301 2402	2011	2040
	4.5. Higiéniai hulladékot tartó edények védelme	Helyhez kötött rendszer	1301 1211 2402	2011	2020
	4.6. A tüzelőanyag-tartály és a légi jármű külső burkolata közötti tér védelme	Helyhez kötött rendszer	1301 1211 2402	2011	2040
5. Kőolaj- és gázipari, valamint petrokémiai létesítmények	5.1. Olyan terek védelme, amelyekben gyúlékony folyadékok és gázok a levegővel érintkezhetnek	Helyhez kötött rendszer	1301 2402	2010	2020
6. Kereskedelmi teherhajók	6.1. Emberi tartózkodásra szánt olyan terek semlegesítése, amelyekben gyúlékony folyadékok és gázok a levegővel érintkezhetnek	Helyhez kötött rendszer	1301 2402	1994	2016
7. Nemzetvédelmi szempontból alapvető fontosságú szárazföldi parancsnoki és kommunikációs létesítmények	7.1. Emberi tartózkodásra szánt terek védelme	Helyhez kötött rendszer	1301 2402	2010	2025
	7.2. Emberi tartózkodásra szánt terek védelme	Hordozható készülék	1211	2010	2013
	7.3. Emberi tartózkodásra nem szánt terek védelme	Helyhez kötött rendszer	1301 2402	2010	2020
8. Repülőterek és légi támaszpontok	8.1. Baleseti mentőjárművek	Hordozható készülék	1211	2010	2016
	8.2. Légi járművek védelme szerelőcsarnokokban és karbantartás céljára szolgáló egyéb területeken	Hordozható készülék	1211	2010	2016
9. Nukleáris energiatermelő és kutatólétesítmények	9.1. Olyan terek védelme, amelyekben ez a radioaktív anyagokkal kapcsolatos diszperziós kockázat minimalizálásához szükséges	Helyhez kötött rendszer	1301	2010	2020
10. Csatornaalagút	10.1. Műszaki létesítmények védelme	Helyhez kötött rendszer	1301	2010	2016
	10.2. A Csatorna-alagútban közlekedő motorkocsik és közúti járműveket szállító póreksik védelme	Helyhez kötött rendszer	1301	2010	2020

A HALONOK KRITIKUS FELHASZNÁLÁSAI

A berendezés, létesítmény kategóriája	Alkalmazás			Részhatáridő (a megjelölt év december 31-e)	Véghatáridő (a megjelölt év december 31-e)
	Cél	A tűzoltó készülék típusa	Halon típusa		
11. Egyéb	11.1. Kezdeti tűzelfojtás tűzoltók által, ha ez személyek biztonsága szempontjából elengedhetetlen	Hordozható készülék	1211	2010	2013
	11.2. Személyek katonai és rendőri szervek általi védelme	Hordozható készülék	1211	2010	2013